

ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ) duomenimis, praėjusiais metais Lietuvos pieno supirkėjai iš šalies pieno gamintojų supirko* 1 354,23 tūkst. t žalio pieno – 0,5 proc. daugiau nei 2019 m., o vidutinė žalio pieno supirkimo* iš šalies gamintojų kaina sumažėjo 0,5 proc. (iki 285,0 EUR/t (be PVM)). 2020 m. žalio pieno supirkimo kiekis ir kaina iš ūkininkų ir šeimos ūkių sumažėjo atitinkamai 0,1 proc. (iki 940,50 tūkst. t) ir 0,1 proc. (iki 268,16 EUR/t (be PVM)), kai iš žemės ūkio bendrovių ir įmonių supirkimo* kiekis padidėjo 2,2 proc. (iki 413,73 tūkst. t), o vidutinė žalio pieno supirkimo* kaina sumažėjo 1,5 proc. (iki 323,29 EUR/t (be PVM)). 2020 m. Lietuvoje iš šalies pieno gamintojų supirkto* žalio pieno kokybė buvo šiek tiek geresnė nei 2019 m.: 2020 m. buvo supirkta 98 proc. viso analizuojamu laikotarpiu supirkto žalio pieno, už kurį apmokant nebuvo taikytina nuoskaita, kai 2019 m. šis rodiklis siekė 97 proc.

Praėjusiais metais prasidėjusi pasaulinė pandemija turėjo įtakos ženkliai žemesnėms žalio pieno supirkimo kainoms Lietuvoje. Tačiau nuo 2020 m. III ketvirčio po truputį stabilizuojantis situacijai tarptautinėje pieno rinkoje, panašios tendencijos atsispindėjo ir Lietuvoje: vidutinė žalio pieno supirkimo kaina didėjo per visą 2020 m. II pusmetį. Lietuvoje vidutinė žalio pieno supirkimo kaina nuo praėjusių metų sausio mėn. iki rugsėjo mėn. buvo viena iš mažiausių tarp visų ES valstybėse mokėtų vidutinių žalio pieno supirkimo kainų, tačiau nuo rudens ji pradėjo sparčiai aplenkti kai kurių kitų ES valstybių vidutines žalio pieno supirkimo kainas.

2020 m. Lietuvos pieno perdirbėjai pieno gaminių gamyboje sunaudojo 1 781,83 tūkst. t žalio pieno – 3,6 proc. daugiau nei 2019 m. Trūkstant aukštos kokybės žalio pieno Lietuvos pieno perdirbėjai jį importuoja iš kitų ES valstybių. 2020 m. iš Latvijos buvo importuota 338,25 tūkst. t žalio pieno vidutiniškai po 301,25 EUR/t (be PVM) ir, palyginti su 2019 m., vidutinė žalio pieno supirkimo kaina iš Latvijos pieno supirkimo ir perdirbimo įmonių sumažėjo 2,9 proc., o minėto pieno supirkimo kiekis buvo 10,5 proc. didesnis. Lietuvos pieno perdirbimo įmonės iš Estijos pieno supirkimo ir perdirbimo įmonių praėjusiais metais supirko 128,87 tūkst. t žalio pieno – 0,3 proc. mažiau nei 2019 m., o vidutinė žalio pieno supirkimo kaina sumažėjo 4,4 proc. (iki 305,91 EUR/t (be PVM)). Taip pat praėjusiais metais į Lietuvą buvo daugiau importuota žalio pieno iš Lenkijos pieno supirkimo ir perdirbimo įmonių (iš viso 4,59 tūkst. t vidutiniškai po 286,36 EUR/t (be PVM)). Tam įtakos galimai turėjo dėl

pandemijos ir sezoniškumo ženkliai sumažėjusios žalio pieno supirkimo kainos minėtoje kaimyninėje šalyje.

2020 m. Lietuvos pieno supirkėjai į kitas ES valstybes pardavė mažiau žalio pieno nei 2019 m. Praėjusiais metais į Lenkiją Lietuvos pieno supirkėjai pardavė 37,76 tūkst. t žalio pieno – 5,2 proc. mažiau nei 2019 m., o vidutinė žalio pieno pardavimo kaina padidėjo 0,7 proc. (iki 324,99 EUR/t (be PVM)). Labiausiai sumažėjo žalio pieno eksportas į Latviją. Jei 2019 m. Lietuvos pieno supirkėjai į Latviją pardavė 19,71 tūkst. t žalio pieno, tai 2020 m. – apie 80 proc. mažiau (iš viso 3,93 tūkst. t), o vidutinė pardavimo kaina sumažėjo 4,8 proc. (iki 295,28 EUR/t (be PVM)).

* Į Lietuvos vidutinės svertinės supirkimo kainos ir bendro supirkimo kiekio apskaičiavimą įtraukta ir Lietuvos pieno perdirbimo įmonėse pagaminto žalio pieno, skirta perdirbti įmonių viduje, vertė bei kiekis.

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ), EK